

Forældre
som samarbejdspartnere

INDHOLD

FORORD	3
DE GRUNDLÆGGENDE ROLLER I SAMARBEJDET	4
De professionelles ansvar og rolle	4
Forældrenes rolle og ansvar	5
EN FÆLLES OPGAVER FOR PROFESSIONELLE OG FORÆLDRE	6
TEMAER FOR SAMARBEJDET MELLEML PROFESSIONELLE OG FORÆLDRE	7
1. Professionelle og forældre udvikler fællesskaber sammen	8
2. Professionelle sikrer forældreinddragelse og indflydelse	10
3. Professionelle og forældre skaber fælles kultur	11
4. Kommunikation og dialog er nøglen til et godt samarbejde	12

FORORD

”Forældre som samarbejdspartnere” beskriver Ballerup Kommunes værdier for det fælles og forpligtigende samarbejde mellem forældre og professionelle i dagtilbud, skoler/BFO og klubber. Forældre som samarbejdspartnere hænger tæt sammen med Ballerup Kommunes Børne- og Ungestrategi ”Fællesskab for alle – Alle i fællesskab”, hvis omdrejningspunkt er at skabe trivsel, udvikling og læring for børn og unge. Alle børn og unge fra 0-18 år skal inkluderes i fællesskaber, og det styrkes af et koordineret samarbejde på tværs mellem alle professionelle, forældre, børn og unge.

I Ballerup er borgere og kommune fælles om at skabe de bedste vilkår for børnenes fremtid, og det styrkes af et godt samarbejde. De professionelle skal møde forældre og borgere i øjenhøjde, og forældrene skal opleve et forpligtigende, anerkendende og koordineret samarbejde.

Forældrene skal derudover sikres inddragelse, indflydelse og deltagelsesmuligheder, og forældrene skal bidrage aktivt i forhold til det enkelte barns trivsel og i forhold til at udvikle gode fællesskaber for alle børn og unge.

I ”Forældre som samarbejdspartnere” beskrives fire centrale temaer, som er vigtige for et godt og udviklende samarbejde. Temaerne er udviklet på baggrund af en lang række interviews med forældre og professionelle i Ballerup Kommune med udgangspunkt i, hvad der opleves som et værdifuldt samarbejde. Det er formålet med ”Forældre som samarbejdspartnere”, at alle dagtilbud, skoler/BFO og klubber arbejder kontinuerligt med de fire temaer, således at de professionelle tilgang til og forståelse af egen praksis i samarbejdet med forældrene konstant er i udvikling. Forældrene skal opleve et åbent og kvalificeret møde med de professionelle, og det er de professionelle ansvar at udvikle et godt og konstruktivt forældresamarbejde og refleksion omkring dette.

”Børne- og Ungestrategien er udarbejdet indenfor rammerne af Ballerup Kommunes sammenhængende børne- og ungepolitik om at skabe sammenhængende udviklingsforløb for alle børn og unge i alderen 0-25 år. Sammenhængende forløb hvor borgerne skal opleve, at hele kommunen arbejder samlet og koordineret for at lykkes med, at alle børn og unge kan leve et godt, selvstændigt og udviklende liv hele livet”.

Ballerup Kommunes Børne- og Ungestrategi: ”Fællesskab for alle – Alle i fælles”

DE GRUNDLÆGGENDE ROLLER I SAMARBEJDET

De professionelle ansvar og rolle

De professionelle er uddannet til og har ansvaret for dagligt at skabe et godt udviklings- og læringsmiljø for det enkelte barn og den samlede børnegruppe, så børnene trives, udvikles og lærer bedst muligt. Det kræver, at de professionelle løbende udvikler og fornyer deres praksis.

De professionelle tilgang til forældrene skal bygge på en åben og tillidsfuld tilgang, hvor forældrene oplever sig respekteret og mødt i øjenhøjde. De professionelle har ansvar for kontinuerligt at informere og gå i dialog med forældrene om barnets og hele børnegruppens trivsel.

Ledelsen og de professionelle har ansvaret for at skabe et positivt afsæt for samarbejdet. Lederne har derudover hovedansvaret for, at der udvikles tydelige rammer for, hvordan forældrene i praksis kan involvere sig og bidrage bedst muligt.

De professionelle har et ansvar for at involvere og guide forældrene i den lokale og fælles samarbejds- og kommunikationskultur. I denne sammenhæng har lederne en særlig forpligtelse til at være tilgængelige og synlige for både professionelle og forældre.

“Samarbejdet med barnet og den unges familie og netværk skal i forhold til børn og unges deltagelse i fællesskaber. Derudover tager ansvar for børn og unges trivsel, udvikling og læring”

Ballerup

*I prioriteres højt, fordi de er vigtige medspillere og ressourcer
er det vigtigt at forældrene sikres inddragelse, indflydelse og*

Kommunes Børne- og Ungestrategi: "Fællesskab for alle – Alle i fælles"

Forældrenes rolle og ansvar

Forældre yder gennem opdragelsen af deres børn vigtige og grundlæggende bidrag til, at børn og unge trives og udvikler sig optimalt. Forældre har ansvaret for, at børn og unges udvikling og trivsel, samt basale behov er opfyldt, så de er i stand til at være aktivt deltagende i dagtilbud, skoler/BFO og klubber.

Forældrene har et medansvar, som betyder, at forældrene indgår i at skabe et velfungerende børnefællesskab præget af anderkendelse af alle familier uanset disses forudsætninger. Desuden har forældre et medansvar for at skabe gode forældrefællesskaber.

Forældre har en vigtig opgave i at skabe en positiv opmærksomhed om både barnets og den samlede børnegruppes hverdag i de kommunale institutioner, så børnene oplever en god sammenhæng mellem hjem, dagtilbud, skoler/BFO og klubber.

EN FÆLLES OPGAVE FOR PROFES- SIONELLE OG FORÆLDRE

Hensigten med et fælles grundlag for samarbejdet mellem forældre og professionelle er at skabe et samlet udgangspunkt for kommunikation og dialog om den fælles opgave.

Forældrene er afgørende for, at deres børn får et godt afsæt for livet. Det er først og fremmest forældrenes ansvar at give deres børn en tryk og udviklende opvækst. Men forældrene står ikke alene med ansvaret.

I løbet af opvæksten tilbringer børn og unge meget tid i kommunale tilbud sammen med professionelle voksne. Allerede fra fødslen får familien tilbud om rådgivning fra sundhedsplejen, og sidenhen spiller pædagoger og lærere en væsentlig rolle i barnets og den unges liv. Når et barn eller en ung har brug for en særlig indsats, involveres andre professionelle med en særlig relevant viden.

De professionelle får på den måde et vigtigt medansvar for børn og unges trivsel, udvikling og læring. Det er de professionelles ansvar at sikre, at forældrene har mulighed for at have indflydelse på og bidrage til de fællesskaber, som børnene indgår i.

TEMAER FOR SAMARBEJDET MELLEM PROFESSIONELLE OG FORÆLDRE

I det følgende beskrives fire temaer, som i praksis har vist sig at være værdifulde i opbygningen af det gode samarbejde mellem professionelle og forældre.

For hvert tema er der beskrevet eksempler på spørgsmål til drøftelse og refleksion. Disse er formuleret af professionelle og forældre ud fra deres erfaringer og viden fra praksis.

De fire temaer er:

Tema 1: Professionelle og forældre udvikler fællesskaber sammen

Tema 2: Professionelle sikrer forældreinddragelse og indflydelse

Tema 3: Professionelle og forældre skaber fælles kultur

Tema 4: Kommunikation og dialog er nøglen til et godt samarbejde

1

Professionelle og forældre udvikler fællesskaber sammen

Gode fællesskaber kræver en kontinuerlig og fokuseret indsats. Fællesskaber og et gensidigt engagement er noget, som alle dagtilbud, skoler/BFO og klubber er forpligtiget til at udvikle.

I samarbejdet mellem professionelle og forældre udvikles fællesskaber, hvor parterne er sammen om at løse fælles opgaver til gavn for børnegruppen og fx klassens trivsel, udvikling og læring. Disse fællesskaber udvikles gennem dialog og samarbejde fx i forbindelse med samtaler, forældremøder, til sommerfesten mv.

I løsning af den fælles opgave er der en klar forventning om, at samarbejdet bygger på at skabe fælles forståelse, anerkendelse og respekt mellem professionelle og forældre og mellem forældrene indbyrdes.

Det er de professionelles ansvar at skabe mulighed for, at forældrene kan deltage i de forskellige fællesskaber. De professionelles og forældrenes bidrag til fællesskaberne er forskellige, ligesom de kan have forskellige grader af indflydelse.

Eksempel

Dialog om udvikling af fællesskaber.

Udsagn:

"Forældre oplever, at de forældre med tid og overskud ofte sætter dagsorden for, hvordan gruppen/klassen er fælles og hvilke aktiviteter, der er vigtige."

Refleksion:

Hvordan sikrer de professionelle en dialog i forældregruppen, hvor alle oplever at blive hørt og taget alvorligt? Og på hvilken måde får alle mulighed for at deltage i aktiviteter?

Eksempel

Når læringsmiljøet er udfordret.

Udsagn:

"Forældre fortæller, at åbenhed i forældregruppen om børns udfordringer skaber forståelse og viden. Det gør, at forældregruppen kan blive en ressource for børnenes trivsel."

Refleksion:

På hvilken måde sikres det, at forældregruppen er medvirkende til, at alle børn får en oplevelse af at høre til i betydningsfulde og forpligtende fællesskaber?

Eksempel

Fællesskaber kan opleves på mange måder.

Udsagn:

“Forældrene har brug for, at de professionelle er tydelige og tør forventningsafstemme, så alle er klar over ansvar og roller.”

Refleksion:

Er de professionelle bevidste om at skabe deltagelsesmuligheder for alle forældre i dagtilbud, skoler/BFO og klubber? Hvordan kommer det til udtryk?

Hvilken rolle og hvilket ansvar har forældrene i dagtilbud, skoler/BFO og klubber?

2

Professionelle sikrer forældreinddragelse og indflydelse

De professionelle sikrer, at forældrene inddrages aktivt og har indflydelse på barnets hverdag i dagtilbud, skoler/BFO og klubber.

I Ballerup Kommune skal samarbejdet bygge på anerkendende relationer, hvor professionelles og forældres synspunkter og oplevelser respekteres. Det er den professionelles opgave og ansvar at sikre etablering af relationen. Det forudsætter, at den professionelle i relationen med forældrene skal være bevidst om egne personlige holdninger og oplevelser og forholde sig professionelt og fagligt til samarbejdet.

Eksempel

At opleve samarbejdet professionelt.

Udsagn:

"Forældre oplever, at de professionelles tilgang ofte bliver påvirket af egne holdninger og perspektiver frem for at have en fælles og professionel tilgang til forældresamarbejdet."

Refleksion:

Hvordan sikres det, at de professionelle handler med udgangspunkt i Børne- og Ungestrategien: "Fællesskab for alle – alle i fællesskab"?

På hvilken måde følges der op på, at der bliver givet feedback på samarbejdet fra forældre og professionelle?

Professionelle og forældre må i fællesskab reflektere over, hvordan de hver især og sammen bidrager til samarbejdet.

De professionelle skal desuden kontinuerligt være opmærksomme på og reflektere over, hvordan forældre sikres inddragelse og indflydelse i forhold til deres børns trivsel, udvikling og læring.

Eksempel

Dialog om udvikling af fællesskaber.

Udsagn:

"Professionelle og forældre peger på, at omdrejningspunktet for det gode samarbejde er at skabe tillid."

Refleksion:

Hvordan arbejdes der med forskellige former for samarbejde, så forældrene oplever anerkendelse og tillid i samarbejdet?

Hvordan håndteres samarbejdet med forældre, når der opleves mistillid parterne imellem? Og hvordan styrkes tilliden og relationen?

3

Professionelle og forældre skaber fælles kultur

I samarbejdet mellem professionelle og forældre skabes kulturer, der former sig efter de mennesker, der er involveret og den samtid, vi alle er en del af.

I mødet med hinanden må alle forpligte sig på at udvikle og præge kulturen, så den fortsat er dynamisk, genkendelig og åben.

De professionelle og forældrene skal sammen have fokus på, at forældrene indbyrdes får et betydningsfuldt fællesskab. Denne kultur bliver bærende for at forældrene bidrager og er deltagende i forhold til fællesskaber som forældremøder, arrangementer, samtaler og lignende.

Eksempel

At opleve en åben kultur.

Udsagn:

"Forældre påpeger vigtigheden af, at de kan mødes i en kultur, der er præget af god stemning, hvor nærvær, imødekommenhed og sammenhold er mærkbart og tydeligt."

Refleksion:

Hvilke værdier og pædagogiske overvejelser ligger til grund for samarbejdskulturen med forældrene?

Eksempel

At opleve sig som en del af den fælles kultur.

Udsagn:

"Forældre har brug for at opleve sig som en del af kulturen i dagtilbud, skoler/BFO og klubber."

Refleksion:

På hvilken måde kan de professionelle tage ansvar for at udvikle den fælles kultur? Hvordan sikres det, at alle forældre oplever sig som en del af kulturen i dagtilbud, skoler/BFO og klubber?

4

Kommunikation og dialog er nøglen til et godt samarbejde

Kommunikation og dialoger er nøgler til et godt og tillidsfuldt samarbejde. Tillid mellem de professionelle og forældre opbygges via positive og respektfulde dialoger om børn og unges trivsel, udvikling og læring.

Det er vigtigt at invitere forældre ind i et samarbejde, hvor der kan tales om det, der fungerer, og det der er vanskeligt.

De valgte kommunikationsveje og -måder skal give alle forældre mulighed for at deltage i samarbejdet.

Eksempel

At skabe respektfulde og anerkendende dialoger og kommunikation.

Udsagn:

"Både professionelle og forældre har haft oplevelser med ikke-ankerkendende sprogbrug."

Refleksion:

Hvordan arbejdes der med at skabe en respektfuld og anerkendende omgangstone mellem børn/unge, forældre og professionelle?

Eksempel

At sikre alle forældre lige muligheder for at deltage i kommunikationen.

Udsagn:

"Forældre fortæller, at nogle kommunikationsformer er udfordrende for kunne deltage ligeværdigt i samarbejdet."

Refleksion:

Hvordan sikres det, at kommunikation og dialog sker på flere måder, fx både digitalt og gennem det personlige møde?

Hvordan inddrages forældrene i kommunikationen/formidlingen om barnet og den unge, fx

1. når barnet er i vanskeligheder
2. ved overgang fra hjem til dagtilbud, fra dagtilbud til skole/BFO, fra BFO til klub?

BALLERUP
KOMMUNE

Ballerup Kommune
Hold-an Vej 7
4477 2000
ballerup.dk

Forældre som samarbejdspartnere
Center for Skoler, Institutioner og Kultur
August 2019